

2015. gada 10. oktobrī

SIA „Projekti un vadība“

Eksperta atzinums

par augu sugu un biotopu izpēti Pāvilostas novada Pāvilostā īpašumos „Brīvības iela 44” (zemes kadastra Nr. 64130020149), „Brīvības iela 46” (zemes kadastra Nr. 64130020211).

2015. gada 27. septembrī apsekota īpašumu **“Brīvības iela 44”, “Brīvības iela 46”** teritorija un tuvākā apkārtnē ar mērķi novērtēt šeit sastopamo biotopu dabiskumu, to lomu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, sakarā ar ieceri izstrādāt detālplānojumu apbūvei.

Laika apstākļi – saulains. Trīs stundu laikā apsekota visa detālplānojumā ietvertā teritorija, kā arī tās tuvākā apkārtnē.

Apsektie zemes gabali neatrodas īpaši aizsargājamu teritoriju robežās. Uz ziemeļiem un rietumiem no apsektās teritorijas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorija - dabas liegums (*NATURA 2000* teritorija) – „Pāvilostas pelēkā kāpa”. Paredzamais cilvēku skaita pieaugums Pāvilostā, ja tiek realizēta detālplānojuma iecere, ir minimāls, tāpēc netiek prognozēta antropogēnās slodzes būtiska palielināšanās dabas liegumā.

Apsektā teritorija un tās apkārtnē atrodas uz līdzena reljefa, bez kāpu vaļņiem.

Uz austrumiem no īpašuma „Brīvības iela 46” atrodas priežu sausieņu meži - konkrētajā vietā tie ir uzskatāmi par zemas kvalitātes Latvijas un ES aizsargājamo biotopu - **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas** (*te un turpmāk - pirms aizsargājamā biotopa nosaukuma dots LR MK noteikumu Nr. 421 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu" atbilstošais punkts (05.12.2000., aktuālā redakcija 28.06.2013.) un ES biotopa kods saskaņā ar Eiropas Kopienas 1992.g. Padomes Direktīvu 92/43/EEK, ar apzīmi „*” atzīmējot prioritāri aizsargājamus biotopus*) - mežs apsektoto zemes gabalu tuvumā neatbilst dabiska meža biotopa kritērijiem. Pārējo teritoriju ieskauj vairāk vai mazāk cilvēku darbības ietekmēti biotopi (1. pielikums) – ceļu tīkls, ciemu dzīvojamā apbūve, tai skaitā, ūdenstornis uz ziemeļiem no īpašuma „Brīvības iela 44” (1. attēls 2. pielikumā). Vietām ir nelielas parastās priedes *Pinus sylvestris* grupas, kuras fragmentē jau esošā apbūve un ceļu tīkls. Koku grupās pārsvarā aug vidēja un jauna vecuma priedes un bērzi un tās neveido vienotu kompleksu ar priežu sausieņu mežiem apkārtnē. Atsevišķās vietās priežu grupu pierobežā ir pelēkajām kāpām raksturīga zemsedze, lielākie Latvijas un ES nozīmes īpaši aizsargājamā biotopa - **6.6, 2130* Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas** – fragmenti atrodas uz rietumiem no zemes gabala „Brīvības iela 44” ziemeļu daļas (2. attēls 2. pielikumā), kā arī uz ziemeļiem no abu pētīto zemes gabalu kontaktjoslas. Aiz īpašuma „Brīvības iela 46” austrumu malas ir neliels meža ceļš.

Īpašumu **“Brīvības iela 44”** un **“Brīvības iela 46”** centrālajā daļā, jādomā, ir bijusi sadzīves atkritumu izgāztuve. Pašreiz šī teritorija ir uzirdināta ar tehniku, aizvācot lielāko daļu no atkritumiem. Vietām palikušas būvmateriālu atliekas un

sadzīves priekšmeti (3. attēls 2. pielikumā), abu zemes gabalu kontaktjoslā ir atjaunojusies dārzebēgļa sniegogas *Symphoricarpos albus* audze (4. attēls 2. pielikumā). Vietās ar barības vielām bagātāku augsni dominē podagras gārša *Aegopodium podagraria*, ložņu vārpata *Elytrigia repens*, parastā kamolzāle *Dactylis glomerata*, bezakotu zaķauza *Bromopsis inermis*, lielā nātre *Urtica dioica*, ārstniecības ziepjusakne *Saponaria officinalis* u.c. (5. attēls 2. pielikumā). Sausākās augsnēs aug rudērālām vietām raksturīgas sugas (baltā balanda *Chenopodium album*, Kanādas jānītis *Conyza canadensis*, lauka magone *Papaver dubium*, divgadīgā naktssvece *Oenothera biennis* u.c.), kā arī smiltāja kāpukviesis *Leymus arenarius* (suga, kura aug gan dabiskos kāpu biotopos, gan cilvēku darbības pārveidotos un eitrofos biotopos) un sugas ar samērā plašu ekoloģisko amplitūdu – parastā smilga *Agrostis tenuis* un sarkanā auzene *Festuca rubra*. Vietām ir klaji augsnes laukumi (6. attēls 2. pielikumā). Sūnu un ķērpju stāvs nav attīstīts. Aprakstītās teritorijas augu sabiedrības atbilst **rudērāliem biotopiem** (K. - iekavās norādīts Latvijas biotopu klasifikatora kods; biotopu karte 3. pielikumā), te nav sastopamas retas un īpaši aizsargājamās augu sugas, kā arī bioloģiski vērtīgo zālāju indikatorsugas. Biotops pašreiz nav bioloģiski vērtīgs, ņemot vērā samērā eitrofo vidi un cilvēku aktīvu ietekmi uz izpētes teritoriju, nav paredzama rudērālo biotopu būtiska dabiskošanās pārskatāmā laika periodā, taču ir iespējama atsevišķu reto sugu (ar pazeminātu konkurences spēju) iesēšanās sausākajos un smilšainākos laukumos (piemēram, tuvākajā apkārtnē pelēko kāpu biotopos konstatētās sugas: dedestīņu vīķis *Vicia lathyroides*, iesirmā kāpsmildzene *Corynephorus canescens*, pakalnu neaizmirstulīte *Myosotis ramosissima*). Ilglaicīga šo sugu saglabāšanās nav paredzama, jo palielināsies rudērālo un citu konkurētspējīgāko sugu daudzums, kas nav labvēlīgs retajām sugām.

Izpētes teritorijas dienvidu un austrumu malā ir parastās priedes *Pinus sylvestris* **koku grupas** (F.), kurās sastopams arī āra bērzs *Betula pendula* un citi kokaugi. Austrumu malā īpašuma „Brīvības iela 46” teritorijā daļa no kokiem, kas atzīmēti topogrāfiskā uzmērījumu kartē, ir nozāģēti. Zem kokiem dominē liektā sariņsmilga *Deschampsia flexuosa*, smilts grīslis *Carex arenaria*, pļavas nārbulis *Melampyrum pratense*, bet sūnu stāvā – Šrēbera rūsa *Pleurozium schreberi*. Zemes gabala „Brīvības iela 46” ziemeļaustrumu pierobežā ir neliela skraja priežu grupa, ap kuru dažu metru platumā ir pelēko kāpu fragments, kas atbilst Latvijas un ES nozīmes īpaši aizsargājamā biotopa - **6.6, 2130* Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas** statusam (B.2.2.1.). Tā kā biotopa platība ir neliela (nesasniedz minimālo laukumveida objekta platību 0,1 ha apjomā), šīs joslas galvenā nozīme ir saistīta ar retas un īpaši aizsargājamās sugas atradni – te konstatēti daži Eiropas Padomes direktīvas 92/43/EEK II pielikumā un LR MK 2000. gada 14. novembra MK noteikumos Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” iekļautās sugas – **smiltāja neļķe** *Dianthus arenarius subsp. arenarius* - eksemplāri.

1. Zemes gabalu "Brīvības iela 44" un "Brīvības iela 46" nozīmīgākās dabas vērtības ir priežu grupas un to kontaktjoslās esošo pelēko kāpu veģetācijas fragmenti.
2. Īpašuma "Brīvības iela 46" ziemeļaustrumu daļā konstatēti daži Eiropas Padomes direktīvas 92/43/EEK II pielikumā un LR MK 2000. gada 14. novembra MK noteikumos Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” iekļautās sugas – **smiltāja nelķe** *Dianthus arenarius subsp. arenarius* - eksemplāri.
3. Apsēkotajos zemes gabalos nav sastopamas augu sugas, kurām var veidot mikroliegumus (LR MK 2012.g. 18. decembra noteikumi Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”).
4. Paredzamais cilvēku skaita pieaugums Pāvilostā, ja tiek realizēta detālplānojuma iecere, ir minimāls, tāpēc netiek prognozēta antropogēnās slodzes būtiska paliclināšanās dabas liegumā (*NATURA 2000* teritorija) – „Pāvilostas pelēkā kāpa”.

Literatūra

Auniņš A. (red.), 2013. *Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā.* Noteikšanas rokasgrāmata. 2. precizēts izdevums. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Rīga, 360 lpp.

Kabucis I. (red.) 2004. *Latvijas biotopi. Klasifikators.* Latvijas Dabas fonds, 160 lpp. *Latvijas biotopi. Klasifikators.* 2001. Rīga: Preses nams, 96 lpp.

Saskaņā ar LR MK 2010. gada 16. marta noteikumiem Nr. 267, eksperta sertifikāta Nr. 2 (jomas: vaskulārie augi; sūnas; meži un virsāji; purvi; zālāji; tekoši saldūdeņi; jūras piekraste; alas, atsegumi un kritenes; sertifikāts derīgs no 11.05.2013. līdz 10.05.2018.)

Atzinums sagatavots 2 eksemplāros uz 3 lpp., ar 3 pielikumiem.

Ilze Rēriha

Tālrunis 26362096; 27885213

1. pielikums

Īpašumu "Brīvības iela 44" un "Brīvības iela 46" Pāvilostā izvietojums

J. Runka

**2. pielikums eksperta atzinumam
par augu sugu un biotopu izpēti Pāvilostas novada Pāvilostā īpašumos Brīvības
iela 44 (zemes kadastra Nr. 64130020149), Brīvības iela 46 (zemes kadastra Nr.
64130020211).**

1.attēls.

2.attēls. Aizaugošs biotops - **6.6, 2130*** Ar lakstaugiem klātas pelēkās
kāpas – fragmenti atrodas uz rietumiem no zemes gabala
„Brīvības iela 44” ziemeļu daļas.

3.attēls. Būvniecības un sadzīves atkritumi (skats dienvidaustrumu virzienā no zemes gabala „Brīvības iela 44”).

4. attēls. Skats no īpašumu „Brīvības iela 44” un „Brīvības iela 46” robežas dienvidrietumu virzienā. Priekšplānā - sniegogas *Symphoricarpos albus* audze.

5. attēls. Ar barības vielām bagātāku augsnēs dominē podagras gārša *Aegopodium podagraria* un ložņu vārpata *Elytrigia repens*.

6. attēls. Teritorijas daļa bez apauguma (skats ziemeļu virzienā). Attēla fonā labajā pusē redzamas koku grupas, kā arī priežu sausieņu mežs uz austrumiem no apsekotās teritorijas.

3. pūlums

"Brīvības iela 44", Brīvības iela 46

- k. - kudekāl: biotopi
- T. - roku grupas, kuru kontaktā ar kudekālām biotopiem, ir dažādi, deģenerācijā kāpām, raksturīgi deģenerācijas raksturi
- * - šmiltāja uelkes atrašanās vietas